

Avdelningen för förnybar energi och internationellt samarbete
Enheten för drivmedel och hållbara bränslen
David Helsing
0(0)16-544 22 65
david.helsing@energimyndigheten.se

Infrastrukturdepartementet

Yttrande angående Pausad höjning av reduktionsplikten för bensin och diesel 2023

Sammanfattning

- Energimyndigheten avstyrker förslaget om pausad höjning av reduktionsplikten för 2023.
- Energimyndigheten anser det viktigt att långsiktigheten och förutsägbarheten i reduktionsplikten bibehålls och att eventuella justeringar i styrmedlet huvudsakligen bör genomföras i samband med kontrollstationerna.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten har i uppdrag att främja omställningen till ett hållbart energisystem. För att åstadkomma den omställningen är det mycket viktigt att det finns långsiktighet och förutsägbarhet i styrmedlen som ska styra marknaden i rätt riktning. Detta är även något som tydligt efterfrågats av marknadens aktörer. Reduktionsplikten har hittills givit tydliga resultat i form av ökad biodrivmedelsanvändning, minskade utsläpp från transportsektorn, och beslut om investeringar i ny produktionskapacitet för biodrivmedel.

Långsiktiga styrmedel som reduktionsplikten bör inte användas med ett kortsiktigt perspektiv för att hantera plötsliga händelser där de längre konsekvenserna är svåröverskådliga. Branschen som investerar i utökad biodrivmedelsproduktionskapacitet gör det utifrån att det finns en stabil marknad för avsättning av deras produkter. Om det blir praxis att justeringar av systemet sker på ett oförutsägbart sätt i samband med tidvis förhöjda priser, så riskerar det att få konsekvensen att drivmedelsproducenterna inte vågar genomföra sina investeringsplaner. Energimyndigheten vill understryka att justeringar av reduktionsplikten generellt inte bör göras utom som en följd av kontrollstationerna som sker var tredje år.

Samtidigt ser Energimyndigheten att det osäkra omvärldsläget orsakar högre drivmedelspriser på en nivå som inte var förutsägbar när reduktionsnivåerna fastställdes. Att regeringen pausar reduktionsplikten för bensin och diesel på 2022:s nivåer under 2023 kan eventuellt ge en prisdämpande effekt på drivmedel

för nästkommande år jämfört med nivåerna i lagen. Men det är viktigt att understryka att med det osäkra världsläget har vi mycket liten möjlighet att ha någon uppfattning om prisnivåerna på fossila drivmedel och biokomponenter under 2023. Därmed kan vi inte veta om den prisdämpande effekten av en pausad reduktionsplikt leder till en reell lättnad för näringsliv och hushåll då den de facto enbart utgör en mindre del av den prishöjning som just nu sker. Det är otvetydigt att drivmedelspriserna kommer att öka fram till 2030, till följd av ökad reduktionsplikt, men även i sannolikt ännu högre grad av ökade priser på fossila komponenter. Att pausa reduktionsplikten riskerar att skjuta den nödvändiga omställningen och minskandet av Sveriges växthusgasutsläpp på framtiden. Energimyndigheten hade välkomnat stödjande åtgärder riktade till ekonomiskt utsatta hushåll och sektorer, om sådana bedöms nödvändiga, snarare än en allmän justering av ett långsiktigt styrmedel som reduktionsplikten.

Energimyndigheten arbetar för närvarande med kontrollstation 2022 för reduktionsplikten och undersöker däri bland annat hur drivmedels- och råvarupriser kan tänkas utvecklas till och med 2030, samt hur konsekvenserna av detta blir i samhället. Inom ramen för uppdraget kan Energimyndigheten komma att föreslå nya kvotnivåer för åren 2024-2030.

Energimyndigheten har redan avstyrkt regeringens förslag till tillfällig sänkning av energiskatt på bensin och diesel, då prissignalen som drivmedelspriserna skickar är viktig för att dämpa förbrukningen i en marknad av minskat utbud.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Caroline Asserup, chefsjuristen Rikard Janson samt enhetschefen Sara Sundberg. Föredragande har varit handläggaren David Helsing.

Robert Andréén

David Helsing